

i když podle § 45 odst. 1 j. n. rozhodnutí soudního dvoru první stolice o jeho věcné příslušnosti nemohou býti proto napadány, že pro právní věc jest odůvodněna příslušnost okresního soudu.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Nelze souhlasiti s rekursním soudem, že jde o rozepři ze smlouvy pachtovní, neboť žaloba neopírá se o pachtovní smlouvu mezi žalobkyní a Janem K-em a Františkem B-em, nýbrž o to, že se žalovaný jako rukojmí a plátce zaručil, že pachtýři splní závazky z pachtovní smlouvy. Není tudíž důvodem žaloby smlouva pachtovní po rozumu § 1090 obč. zák., jak to předpokládají §§ 49 čís. 5 a § 83 j. n., nýbrž smlouva rukojemská ve smyslu § 1357 obč. zák. Právem proto uznal první soud, že námitka místní a věcné nepřislušnosti dovolaného soudu není opodstatněna.

Čís. 7310.

Zjištění, že zaměstnanec byl k zaměstnavateli v poměru služebním, podléhajícím pensijnímu pojištění, a že bylo povinností zaměstnavatele, by ho přihlásil k pensijnímu pojištění podle výše jeho platu, a náhrady škody, způsobené tím, že firma opomenula učiniti včas řádnou přihlášku k pensijnímu pojištění, — lze se domáhati pořadem práva.

(Rozh. ze dne 13. září 1927, R I 729/27.)

Žalobu Františky P-ové proti firmě August R. soud první stolice k námitce nepřipustnosti pořadu práva odmítl. Rekursní soud zamítl námitku nepřipustnosti pořadu práva. D ů v o d y: Žalobou domáhá se žalobkyně vydání tohoto rozsudku: a) Straně žalující zjišťuje se proti straně žalované, že manžel žalobkyně František P. byl od 1. ledna 1909 do 21. května 1926 k své zaměstnavatelce firmě August R. v poměru služebním, podléhajícím pensijnímu pojištění ve smyslu zákona o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců, že tudíž podléhal povinnosti pojistné s povinností žalované strany přihlásiti ho k pensijnímu pojištění podle pensijních zákonů s platem do 30. června 1926 přesahujícím 900 Kč ročně v VI. třídě pojištěnců pensijních, s platem od 1. července 1920 do 31. prosince 1920 přesahujícím 6.600 Kč ročně v XII. třídě pojištěnců pensijních a s platem od 1. ledna 1921 do 21. května 1926 přesahujícím 9.000 Kč ročně v XVI. třídě pojištěnců pensijních a že žalovaná strana ručí žalobkyni za veškeré škodné následky z opomenutí včasné a řádné přihlášky Františka P-a k pensijnímu pojištění. b) Strana žalovaná jest povinna zaplatiti žalobkyni pohřebné 1.950 Kč, rentu 3.282 Kč 50 h za dobu od 22. května 1926 do 31. března 1927, úhrnem 5.232 Kč 50 h, jakož i za každý další měsíc dnem 1. dubna 1927 počínaje až do právoplatnosti rozsudku o této žalobě 325 Kč měsíčně předem se 6% úroky z částky 5.232 Kč 50 h ode dne podání za-

loby, z částek dalších 325 Kč od prvního toho kterého měsíce do zaplacení, jakož i útraty sporu, vše do 14 dnů pod exekuci. Žaluje tedy žalobkyně o náhradu škody, která jí byla způsobena stranou žalovanou opomenutím včasné a řádné přihlášky jejího manžela Františka P-a k pensijnímu pojištění, a jest ve sporu tomto o náhradu škody otázkou předurčující, zda manžel žalující strany podléhal povinnosti pojistné čili nic a zda žalovaná ručí žalobkyni za škodu z opomenutí včasné a řádné jeho přihlášky k pensijnímu pojištění. Sám první soud v důvodech napadeného usnesení uznává, že soud byl by nucen řešiti otázku, zda manžel žalující strany podléhal povinnosti pojistné čili nic, jako otázku předurčující ve sporu o náhradu škody. Žádá-li žalobkyně, by rozsudkem bylo zjištěno, že její manžel pojistné povinnosti ve smyslu platných zákonů podléhal a že žalovaná ručí za veškeré škodné následky z opomenutí včasné a řádné přihlášky Františka P-a k pensijnímu pojištění a současně žaluje o náhradu škody z tohoto důvodu, nutno žádost žalobní sub a) uvedenou pokládati za mezitímní určovací návrh podle § 236 c. ř. s. již do žaloby samé pojatý — což není nepřipustno — a proto náleží soudu, by se s návrhem tím zabýval, není tu nepřipustnosti pořadu práva a neměla žaloba, pokud jde o žádost žalobní ad a) pro nepřipustnost pořadu práva býti odmítána. Ostatně nutno též upozorniti na ustanovení § 73 odst. 7 zákona z 5. února 1920, čís. 89 sb. z. a n., podle něhož po vzniku pojistné události jsou veškeré ohlášky nepřipustny, následkem čehož nemůže tu býti podkladu pro rozhodování úřady správními podle zákona ze dne 16. prosince 1906 čís. 1 ř. zák. ex. 1907, když ohledně zemřelého Františka P-a nebyla před jeho smrtí podána ohláška. Proto nutno jest, by soud sám řešil onu otázku jako předurčující otázku žaloby o náhradu škody a aby též o návrhu žalobním ad a) jako o mezitímním návrhu určovacím podle § 236 c. ř. s. rozhodl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Rekursním soudem byla sporná otázka přípustnosti pořadu práva řešena zcela správně a stačí k vývodům dovolacího rekursu uvésti toto: Žalobou domáhá se žalobkyně jednak zjištění, že její manžel byl k žalované firmě v poměru služebním, podléhajícím pensijnímu pojištění, a že bylo povinností žalované firmy, by ho přihlásila k pensijnímu pojištění podle výše jeho platu, jednak domáhá se náhrady číselně určené škody, způsobené žalobkyni tím, že žalovaná firma opomenula včas učiniti řádnou přihlášku jejího manžela k pensijnímu pojištění. Jde tedy zřejmě o žalobu o náhradu škody, tedy o nárok soukromoprávní, o němž přísluší rozhodovati řádným soudům (§ 1 j. n.). Ovšem, že rozhodnutí o něm závisí na řešení předběžné otázky, zda zemřelý manžel žalobkyně byl podroben pensijnímu pojištění podle zákonů o pojištění soukromých zřízenců. Takové předurčující otázky jsou však soudy oprávněny v soukromoprávních rozepřích řešiti, i když svou povahou jsou otázkami veřejného práva. Učinila-li žalobkyně v prvním odstavci žaloby návrh na zjištění služebního poměru manželova podmiňujícího pojistnou povin-

nost, jde tu zřejmě o návrh určovací, předurčující rozhodnutí ve věci samé o náhradě škody a poměr tento musil by soudem býti v rozsudkových důvodech zjišťován, i kdyby se žaloba nedomáhala jeho určení, a význam určovacího návrhu tkví jen v tom, že se stane účastným právní moci. Dovolací rekurs dovozuje z ustanovení § 236 c. ř. s., že určovací návrh nemůže žalobce činit již v žalobě. Může-li však žalobce vznést jej bez odpůrcova svolení až do konce ústního jednání v první stolici, nesejde na tom, že jej obsahuje již žaloba, když při ústním jednání dne 13. června 1927 byl žalobcem opakován. Vývody dovolacího rekursu, jimiž se stěžovatelka snaží dolíčit, že řečený návrh je vlastně žalobou určovací, poněvadž prý jest uveden ve zvláštním odstavci (a) a poněvadž je i samostatně jako zvláštní předmět žaloby oceněn a že jeho žádost je konečnou a nikoli mezitímní, nemohou skutečnou povahou určovacího návrhu otrásti, neboť nesejde na tom, jak je v žalobě umístěn; samostatné ocenění jeho bylo nutným pro posouzení přípustnosti opravných prostředků a také jeho stylisace vyhovuje zjištění sporného právního poměru, z pojišťovací povinnosti plynoucího, ve smyslu § 236 c. ř. s. I z celkového znění konečného žalobního návrhu jest nepochybně, — posuzuje-li se ve své souvislosti, — že první jeho odstavec (a) domáhá se předurčujícího zjištění právního poměru, z něhož jest odvozen další nárok (v odst. b) na plnění. K dalším vývodům dovolacího rekursu, pokud se týkají rozhodování ve věci samé, zejména vzájemné pohledávky žalované firmy, namítané k započtení, nebylo lze ovšem přihlížeti, ježto řízení bylo omezeno pouze na námitku nepřípustnosti pořadu práva. Ostatní rekursní vývody nejsou s to, aby zvrátily správné odůvodnění napadeného usnesení.

Čís. 7311.

Řád o zbavení svéprávnosti (cís. nař. ze dne 28. června 1916, čís. 207 ř. zák.).

Osobě, jež má býti zbavena svéprávnosti pro duševní chorobu, přísluší právo stížnosti do usnesení, jímž bylo podle předpisů řádu o zbavení svéprávnosti zahájeno toto řízení.

(Rozh. ze dne 13. září 1927, R I 736/27.)

Do usnesení soudu, jímž bylo zahájeno řízení o zbavení svéprávnosti, stěžoval si ten, kdo měl býti zbaven svéprávnosti. Rekursní soud rekurs odmítl. Důvody: Řád o zbavení svéprávnosti ze dne 28. června 1916, čís. 207 ř. zák. v § 49 připouští stížnost proti usnesení, jímž bylo mezitímně rozhodnuto o zbavení svéprávnosti. Neobsahuje však ustanovení, jež by připouštělo stížnost do zahájení řízení. Státnímu zástupci přísluší podle § 26 druhý odstavec řádu právo, by učinil návrh na zbavení svéprávnosti, jsou-li tu předpoklady v zákoně uvedené, a poukazuje se v tomto směru na výnos ministerstva spravedlnosti ze dne 14. července 1916, čís. 25. Věcí soudu jest, by potřebné šetření zahájil a provedl podle § 29 řádu, nemůže však návrh odmítnouti a še-